

TYSK

INTRODUKTION TIL TYSK

I faget tysk er det primære fokus i aktiviteterne knyttet til elevernes nære miljø og emner fra hverdagen. Der lægges i aktiviteterne vægt på sprogets og kulturens slægtskab med dansk, og igennem repetition arbejder eleverne særligt med kompetenceområderne *mundtlig og skriftlig kommunikation*.

Aktiviteterne koncentrerer sig hovedsageligt om færdigheds- og vidensmålene lytning, samtale, præsentation og sprogligt fokus. Eleven dygtiggør sig og udvikler sit ordforråd gennem nysgerrighed, samarbejde og forskellige kommunikative strategier. Sammenlagt bestræber aktiviteterne sig på at favne bredt inden for faget.

Derudover er fokus ligeledes på elevens evne til at samarbejde på tværs. Ligesom der ved brug af variationsmulighederne kan åbnes for nye læringsmål.

Leg på streg er fuldt ud digitaliseret og findes på læringsplatformene MinUddannelse, Meebook og Forløbsdatabasen. Aktiviteterne du finder her er et udpluk af et samlet inspirationskatalog, som du kan finde på www.legpaastreg.dk sammen med resten af materialet.

Ordbøger eller anden form for hjælpemidler kan med fordel anvendes i flere af aktiviteterne.

God fornøjelse.

BOGSTAVBANEN - TYSK

MELLEMTRINNET

Schnell schreiben
Wörter tausch
Wort maschine
Hexe und Zauberer

SCHNELL SCHREIBEN

5.-7. KLASSETRIN

TYSK - BOGSTAVBANEN

Læringsmål

Eleven kan skrive og stave enkle ord og udtryk.
Eleven kan udtrykke sig i enkle sætninger i dialog med andre.

Materialer

- 6 x kegler
- 6 x whiteboard m/pen
- 1 sæt bogstavterninger (2 konsonanter og 1 vokal)
- Ä, ö og ü kan erstatte æ, ø og å, mens ß kan tilføjes en af konsonantterningerne

Organisering

- Seks kegler placeres ca. to meter fra banen med ca. to meter mellem hver.
- Eleverne inddeles i seks hold, som placeres ved hver deres kegle. Hvert hold får udleveret et whiteboard.

Aktivitetens gang

1. Alle hold skal slå med en af bogstavterningerne, før aktiviteten starter.
2. Lad os forestille os, at et hold har slået bogstavet A. Alle eleverne på holdet løber til bogstavet A på bogstavbanen, hvor de sammen finder på tre tyske ord, som starter med A. De tre ord noteres på holdets whiteboard.
3. Holdet løber tilbage til deres kegle, kaster terningen på ny, hvorefter et nyt bogstav fremkommer. Eleverne løber til det nye bogstav, og tre ord dannes og så fremdeles.
4. Når en på forhånd aftalt tid er gået, f.eks. 10 minutter, afsluttes aktiviteten.
5. Underviseren samler klassen, og holdene videreformidler de ord, de har fundet på. Ordene kan evt. føres ind i en fælles ordbog.

Variationsmuligheder

- Alternativt kan de benytte ordbøger, lærebøger eller andre former for opslagsværker.
- Alle hold kaster en terning, men må først løbe til bogstavet på signal fra underviseren. Ude på bogstavet har holdene et minut til at notere så mange ord som muligt på deres whiteboard. Når tiden er gået, skal de løbe tilbage til keglen, hvor alle hold slår med en terning igen, og aktiviteten fortsætter. Når der er dystet et passende antal omgange, samles alle, og de enkelte hold præsenterer deres ord.
- En variant kunne være, at alle ord fremlægges for underviseren efter hver runde.

WÖRTER TAUSCH

5.-7. KLASSETRIN

TYSK - BOGSTAVBANEN

Læringsmål

Eleven kan give et forståeligt budskab mundtligt.
Eleven kan modtage, forstå og handle ud fra enkle instruktioner og budskaber.
Eleven kan forstå hovedindhold og andre væsentlige detaljer.

Materialer

- Kegler til overflødige bogstaver

Organisering

- Der skal være det samme antal ledige bogstaver, som elever i klassen. Der lægges en kegle oven på de bogstaver, der er overskydende. Det kunne passende være de knap så hyppige bogstaver såsom *X, Y og ß*.
- Eleverne stiller sig ved hver sit bogstav på bogstavbanen, således at alle ledige bogstaver nu er optaget.

Aktivitetens gang

1. Hver runde begynder med en fast frase, som lyder: *"Alle mit tauschen"*. Frasen råbes højt, så alle kan høre det.
2. F.eks. kunne underviseren starte med at give en ordre som *"alle mit Schuhen tauschen"*. Derefter skal alle elever med sko på løbe væk fra det bogstav, de står på, for at finde et nyt bogstav.
3. Når alle har fundet et nyt bogstav, spørger underviseren, om nogen har fundet på en ny ordre, som starter med det forbogstav, de står på.
4. Hvis en elev f.eks. står på bogstavet T, kan eleven råbe følgende ordre: *"Alle mit Tieren zu Hause tauschen"*, hvorefter alle, som har dyr derhjemme, finder et nyt bogstav at stå på.
5. Der kan spilles med, at den, der råber en ordre, ligeledes oversætter ordren, for at sikre at alle forstår sætningen.

Variationsmuligheder

- Der kan arbejdes med forskellige begreber eller temaer:
 - Das Jahr – Alle, die im Januar Geburtstag haben, tauschen
 - Die Freizeit – Alle, die Fussball spielen, tauschen
 - Die Farben – Alle, die blaue Augen haben, tauschen
 - Das Essen – Alle, die Pommes mögen, tauschen
 - Fernsehprogramm – Alle, die X-factor sehen, tauschen
- Underviseren kan løbende stille spørgsmål til eleverne, om nogen kan et tysk verbum med det bogstav, de står på.
- Betydningen af bogstaverne kan tages ud af aktiviteten, så det kun er underviserens anvisninger, der afgør, om den enkelte elev skal løbe. F.eks. råbes *"alle mit blondem Haahr tauschen"*, hvorefter det er alle med blondt hår, som skifter bogstaver.

WORTMASCHINE

5.-7. KLASSETRIN

TYSK - BOGSTAVBANEN

Læringsmål

Eleven kan skrive enkle ord og sætninger i korrekt ordstilling.

Eleven kan sammenligne eksempler på tysksproget kultur og egen kultur.

Eleven kan efterligne og gentage tyske ord og udtryk.

Materialer

- 6 x kegler
- 6 x whiteboard m/pen

Aktivitetens gang

1. Underviseren sætter rammerne for, hvilket fokus eleverne skal have på opgaven. Udgangspunktet er, at holdene skal finde på så mange tyske ord som muligt med de 20 bogstaver, de skal indsamle.
2. Holdene må gerne indsamle flere af samme bogstav. Det giver mulighed for at danne ord, hvor det samme bogstav indgår flere gange.
3. Når aktiviteten sættes i gang, skal en elev fra hvert hold løbe ud på bogstavbanen for at hente et bogstav.
4. Hvis den første elev på et af holdene løber til bogstavet D, skal eleven røre bogstavet med foden, løbe retur til holdet og notere bogstavet D på holdets whiteboard.
5. Næste elev løber af sted til et nyt eller samme bogstav, afhængig af hvad holdet har besluttet.
6. Så snart et af holdene har indsamlet 20 bogstaver, sættes tiden i gang.
7. Alle hold har nu fem minutter til at finde på så mange tyske ord som muligt.
8. Det er ikke tilladt at genbruge bogstaver i samme ord, medmindre der er indsamlet to af samme bogstav.

Når en på forhånd aftalt tid er gået, afsluttes aktiviteten, og eleverne fremlægger deres resultater i plenum.

Organisering

- Seks kegler placeres ca. to meter fra banen med ca. to meter mellem hver.
- Eleverne inddeles i seks hold, som placeres ved hver deres kegle.
- Hvert hold får udleveret et whiteboard.

Variationsmuligheder

- Eleverne skal danne korte sætninger med deres ord og dernæst bøje dem.
- Eleverne skal lave selvvalgte kategorier, hvor de forskellige ord kan indgå.
- Der kan tematiseres i ordgrupper, f.eks. navneord, udsagnsord, korte sætninger med frit genbrug af de indsamlede bogstaver mv.
- Markeringsbrikker m/bogstaver kan placeres oven på de opstregede bogstaver på bogstavbanen. Hver gang en elev henter et bogstav, skal markeringsbrikken m/bogstavet tages med. Det betyder, at et hold ikke kan hente et bogstav, hvis markeringsbrikken m/bogstavet er taget af et andet hold. Den næste elev, som løber, lægger bogstavet på plads, inden et nyt bogstav hentes.

HEXE UND ZAUBERER

5.-7. KLASSETRIN

TYSK - BOGSTAVBANEN

Læringsmål

Eleven kan præsentere nære emner selvstændigt.
Eleven kan udtrykke sig forståeligt og med korrekt ordstilling.

Materialer

- 4 x mærkeband

Organisering

- To fangere, *die Hexe und der Zauberer* udpeges og tager hver to mærkeband på, som danner et kryds over bryst og ryg.
- Resten af eleverne fordeler sig tilfældigt på bogstavbanen.

Aktivitetens gang

1. *Die Hexe und der Zauberer* beslutter sig for, hvilket dyr de hver især forvandler de andre elever til, når de fanger dem.
2. I fællesskab med underviseren finder de ud af, hvad dyret, de har valgt, hedder på tysk. Vi tager udgangspunkt i, at *die Hexe* vælger at forvandle eleverne til *Affen*. *Der Zauberer* beslutter sig for at forvandle eleverne til *Fröchen*, hvorefter fangelegen begynder.
3. Når en elev bliver fanget, forvandles eleven til en abe af *die Hexe* eller en frø af *der Zauberer* og skal efterfølgende agere som hhv. en abe eller en frø. En forvandlet elev skal hen til et bogstav, finde på et ord på tysk og oversætte det til dansk.
Ved bogstavet stiller eleven sig med spredte ben og venter på, at en anden elev forsøger at ophæve forvandlingen.
 - Ophævelse af forvandlingen foregår, ved at en af de andre elever kommer hen til den fangede klassekammerat og giver et kram, en *highfive* eller lign. Her siger den fangede elev sit tyske ord højt og oversætter det til dansk.
 - Begge elever har helle, mens det foregår. Det er dog kortvarigt og kan ophæves af underviseren, hvis det trækker for meget ud.
4. Fangerne bliver ved med at fange de andre elever, indtil underviseren råber "*nye fangere*". To nye elever, som underviseren har aftalt det med, råber, hvilke dyr de kan forvandle de andre elever til. F.eks. *Hund og Kuh*, hvorefter aktiviteten fortsætter.
5. Aktiviteten fortsætter, indtil alle, der har et ønske om at være fangere, har prøvet at være enten *die Hexe* eller *der Zauberer*.
6. Afslutningsvist kan elever og underviser i fællesskab remse alle de forskellige dyrenavne op, som eleverne har valgt, og herunder fokusere på f.eks. repetition, udtale og ordgruppe, alt efter hvilket tema der blev arbejdet med.

Variationsmuligheder

1. Eleverne kan arbejde videre med temaet i hold. F.eks. kan de notere flere dyr på tysk og lave forskellige korte sætninger med de forskellige dyr.
2. Der kan arbejdes med forskellige ordgrupper og beskrivelse af ordene i ordgruppen ved faste fraser. F.eks. hvilke interesser elevernes familiemedlemmer har, hvorefter eleverne skal svare og fortælle i korte vendinger.
3. Når en elev befrier en anden elev, skal de sammen højt tælle til 10 på tysk, før eleven er befriet.